

Njemačka

Din it-taqsimha tipprovidi informazzjoni dwar is-sistema tal-qrati specjalizzati fil-Germanja.

II-Qrati industrijali

Il-qrati industrijali jittrattaw essenzjalment tilwim dwar il-liġi industrijali li jirriżulta mir-relazzjonijiet kuntrattwali bejn l-impiegati u l-impiegaturi (il-liġi industrijali individwali). Dawn il-qrati jittrattaw ukoll tilwim bejn il-partijiet għal ftehim kollettiv, bħal dawk li jinvolu trejdjunjins u assoċjazzjonijiet tal-impiegaturi (il-liġi industrijali kollettiva), kif ukoll it-tilwim bejn l-impiegatur u kumitat ta' ħidma.

Il-qrati industrijali (bħala qrati tal-Länder) huma qrati tal-Prim' Istanza (Qrati Ġenerali). Il-kolleġġ ġudikanti tal-qorti industrijali huwa t-Tribunal. Fil-principju, dan huwa magħmul minn imħallef professjonali bħala president u żewġ imħallfin onorarji, li wieħed minnhom ikun impiegat mill-qasam tal-impiegaturi u l-ieħor mill-qasam tal-impiegaturi. Čerti deċiżjonijiet li mhumiex parti mill-proċedimenti orali jittieħdu mill-imħallef li jippresiedi mingħajr l-intervent tal-imħallef onorarju.

Il-Qrati Superjuri industrijali (*Landesarbeitsgerichte*) (li huma wkoll il-qrati tal-Länder) jisimghu l-appelli u l-ilmenti mis-sentenzi tal-qrati industrijali Il-kolleġġ ġudikanti huwa ugwalment magħmul minn imħallef wieħed professjonali u żewġ imħallfin onorarji (wieħed mill-qasam tal-impiegaturi u l-ieħor mill-qasam tal-impiegaturi).

Id-deċiżjonijiet fl-ogħla istanza fil-livell Federali jittieħdu mill-qorti Federali industrijali **Bundesarbeitsgericht**. Is-Senat ta' din il-Qorti huwa magħmul minn imħallef li jippresiedi, żewġ imħallfin professjonali addizzjonali u żewġ imħallfin onorarji (wieħed mill-qasam tal-impiegaturi u l-ieħor mill-qasam tal-impiegaturi).

II-Qrati Amministrattivi

Tliet ferghat differenti tas-sistema ġudizzjarha huma responsabbi biex ježaminaw id-deċiżjonijiet amministrattivi: il-qorti amministrattiva ġenerali, il-qorti soċjali u il-qorti fiskali. Il-qrati amministrattivi, soċjali u fiskali huma karakterizzati mill-fatt li huma obbligati li japplikaw il-principju tal-eżami *ex officio* (bid-dritt tal-kariga/Amtsermittlung). Għaldaqstant, il-qrati jridu jinvestigaw il-fatti tal-kawża fuq l-inizjattiva tagħhom stess (jigħiġi mhux jekk mitlub minn wañda mill-partijiet, jew abbażi tal-evidenza ppreżentata mill-partijiet), u dan minħabba li l-eżattezza materjali tas-sentenza tal-kawża tkun kwistjoni ta' interessa pubbliku.

II-Qrati Amministrattivi ġenerali

Il-Qrati Amministrattivi ġenerali għandhom tliet livelli ta' ġurisdizzjoni (Istanzi).

Fil-Prim'Istanza: Il-qrati Amministrattivi

Fit-Tieni Istanza: il-qrati Amministrattivi Superjuri għal kull Stat Federali, li jisnejhu *Oberverwaltungsgerichte* (jew *Verwaltungsgerichtshof*).

Fl-ahħar Istanza: Il-Qorti Amministrattiva Federali (**Bundesverwaltungsgericht**).

Normalment, il-qrati amministrattivi għandhom il-ġurisdizzjoni fil-Prim'Istanza. Il-qrati Amministrattivi Superjuri huma primarjament tribunali tal-appell, il-kompli tagħhom hu li ježaminaw id-deċiżjonijiet tal-qrati tal-Prim'Istanza minn perspettiva legali u fattwali. Bi ftit eċċeżżonijiet, il-Qorti Amministrattiva Federali hija qorti tal-appell li teżamina l-punti ta' liġi biss (*Revisionsgericht*).

Fil-principju, il-qrati amministrattiva ġenerali hija responsabbi mit-tilwim kollu bejn il-persuni privati u l-amministrazzjonijiet dwar l-applikazzjoni korretta tal-liġijiet u tar-regolamenti amministrattivi. Madankollu minflok il-qrati amministrattivi, huma l-qrati ordinari li għandhom il-ġurisdizzjoni meta l-kawża tinvoli l-partecipazzjoni tal-amministrazzjoni mhux bħala entità tal-istat, iżda bħala kumpanija privata. Dan japplika għat-tilwim kollu li jirriżulta minn attivitajiet. Barra minn hekk, it-tilwim kollu li jiġi assenjat bil-liġi lill-qrati fiskali, il-qrati soċjali jew il-qrati ordinari) jkun eżenz mill-qorti amministrattiva ġenerali. Id-deċiżjonijiet fil-qrati amministrattiva jittieħdu minn bord ta' imħallfin, magħmul fil-principju minn tliet imħallfin professjonali u minn żewġ imħallfin onorarji. Il-bords tal-qorti amministrattiva superjuri ġeneralment ikunu magħmulu minn tliet imħallfin professjonali. Il-Qorti Federali Amministrattiva tikkonsisti f'hames imħallfin professjonali. Fil-qrati amministrattivi, il-każijiet jistgħu jiġu delegati lill imħallef wieħed.

II-Qrati Soċjali

Il-qrati soċjali, bħall-qrati amministrattivi ġenerali, għandhom tliet istanzi li jkopru diviżjoni xierqa tal-kompli. Bħala principju, il-qrati soċjali huma kompetenti fl-ewwel istanza. L-14-il qorti soċjali superjuri għal kull wieħed mil-Länder (*Landessozialgericht*) huma qrati tal-appell. Bi ftit eċċeżżonijiet, il-Qorti Soċjali Federali (**Bundessozialgericht**) hija qorti tal-appell li teżamina l-punti ta' liġi biss (*Revisionsgericht*).

Il-qrati tal-ġurisdizzjoni soċjali huma principally responsible for social treatment of the disabled. They are responsible for social security, social insurance, social assistance, benefits, and other social services. They also handle disputes between employers and employees under the *Asylbewerberleistungsgesetz*. Il-bords tal-qrati soċjali huma magħmulu minn imħallfin professjonali wieħed u żewġ imħallfin onorarji. Il-bords li jaġixxu bħala formazzjoni tal-Qorti Soċjali Superjuri tal-Länder u il-Qorti Soċjali Federali (**Bundessozialgericht**) huma magħmulu minn tliet imħallfin professjonali u żewġ imħallfin onorarji.

II-Qorti Fiskali

Il-qorti fiskali tikkonsisti mill-Qrati tal-Finanzi tal-Prim'Istanza u mill-Qorti Federali tal-Finanzi (**Bundesfinanzhof**), li tagħmilha ta' qorti suprema tal-appell f'dak li jirrigwarda punti ta' liġi (*Revisionsgericht*). Il-kompetenza tal-qorti fiskali tkopri principally impose taxes on public bodies, tax collection, and the like. Il-bords tal-finanzi huma magħmulu minn tliet imħallfin professjonali u minn żewġ imħallfin onorarji. Dawk tal-Qorti tal-Finanzi Federali huma ġeneralment magħmulu minn ħames imħallfin professjonali. Fil-bords tal-finanzi, il-kawża jistgħu jiġi delegati quddiem imħallfin professjonali.

Qrati Speċjalizzati Oħra

II-Qorti Kostituzzjoni Federali (**Bundesverfassungsgesetz**)

Il-Qorti Kostituzzjoni Federali teżerċita ġurisdizzjoni rigward kwistjoni kcostituzzjoni fuq il-livell Federali. Id-deċiżjonijiet tagħha huma bbażati fuq id-dispożizzjoni kcostituzzjoni tal-Kostituzzjoni Germaniża, il-Liġi Bażika (*Grundgesetz*). Il-maġġoranza ta' proċedimenti quddiem il-Qorti Kostituzzjoni Federali tikkonsisti minn ilmenti kcostituzzjoni. Dawn jiġi ppreżentati minn cidd-żebbu li jsostu li kien hemm ksur tad-drittijiet fundamentali tagħhom permezz ta' sentenzi, azzjonijiet tal-gvern jew atti leġiżlattivi. Il-menti kcostituzzjoni huwa normalment ammissibbli biss jekk il-qrati kompetenti l-oħra kollha jkunu ġew appellati mingħajr suċċess, jiġiġi kontra d-deċiżjonijiet tal-ahħar istanza. Huwa biss fċirkostanzi eċċeżżonali li l-ilm kcostituzzjoni jista' jitressaq direttament kontra att leġiżlattiv.

Hemm diversi tipi oħra jistgħad ta' proċedimenti. Dawn jinkludi, b'mod partikolari, l-istħarrig ġudizzjaru astratt u konkret tal-kostituzzjonalità tal-liġijiet, u proċeduri biex ikun ivverifikat jekk l-awtoritajiet kcostituzzjoni federali rrispettawx il-limiti tal-kompetenza tagħhom. Čerti deċiżjonijiet tal-Qorti Kostituzzjoni Federali

istgħi jakkwistaw forza legali. Il-qorti tikkonsisti f'żewġ diviżjonijiet (*Senate*), magħmula f'kull kaž minn tmin membri. Il-qorti tiddeċiedi fl-awli tal-imħallfin, b' kull wieħed magħmul minn tliet imħallfin jew minn *Senate*; fil-parti l-kbira mingħajr seduti orali.

Qrati Kostituzzjonal Reġjonal (Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshof)

Il-Qrati Kostituzzjonal Reġjonal jew il-qrati superjuri tal-Istat huma l-qrati kostituzzjonal tal-Istati Federali rispettivi (*Länder*). Huma jiddeċiedu principalment dwar it-tilwim kostituzzjonal li jirrigwarda l-ligi tal-Istat (*Landesrecht*), li tirregola wkoll l-istatut, l-amministrazzjoni u l-kompetenza tagħhom.

Holoq Relatati mas-Suġġett

It-Tribunal Industrijali Federali (Bundesarbeitsgericht)

Il-Qorti Amministrattiva Federali (Bundesverwaltungsgericht)

Bundessozialgericht (Qorti Soċjali Federali)

Il-Qorti tal-Finanzi Federali

Il-Qorti Kostituzzjonal Federali

L-aħħar aġġornament: 14/05/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-origiinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbila jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħiġ bok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drifti jiet tal-awtur ghall-Istat Membri responsabbi minn din il-paġna.